

More past papers are available on <http://www.kenyaplex.com>

Form 4 Mock 102/2 KISWAHILI Past Paper

JINA.....NAMBARI YAKO.....

SHULE.....

....

102/2

KISWAHILI

KARATASI YA PILI

LUGHA

JULAI/AGOSTI 2010

MUDA 2½

MTIHANI WA LAICOMET KIDATO CHA NNE

Kenya Certificate of Secondary Education 2010

102/2

KISWAHILI

KARATASI YA PILI

LUGHA

JULAI/AGOSTI 2010

MAAGIZO

?Andika jina lako na nambari yako.

?Jibu maswahili yote.

?Andika majibu katika nafasi ulizoachiwa katika kijitabu hiki cha maswali.

SwaliUpeoAlama

115

215

340

410

Jumla

1. UFAHAMU

Soma makala yafuatayo kisha utekeleze maagizo yafuatayo

Utotoni niliamini kwamba kusoma ndiko ufunguo wa kila kitu ulimwenguni kwa jinsi kunavyoonekana kuwatoa watu katika uzuzu, ukata na ugonjwa: na kuweka kwenye maisha bora ya mwangaza wa kujua kusoma na kuandika, utajiri wa kuweza kuvaa hata suti ya vipande, vitatu, na kuwa na afya ya kuonekana kwa kitambi. Hizo ni zamani zile ambapo shule ya vidudu haikuwa sharti la mtoto kukubaliwa katika darasa la kwanza. Mtoto angelisha au kusaidia kwa kazi za nyumbani mpaka kufika umri labda wa miaka kumi kisha, kufumba na kufumbua, afisa wa serikali angeonekana akishauriana na mzazi wa mtoto. Matokeo yangekuwa mtoto huyo kuanza safari ndefu ya kila siku, apate asipate chakula.

Mimi kwa upande wangu sikujali maisha pata-nenda shule, kosa – bado – nenda – shule. Sikujali kero za baridi kali wala karaha za vua la asubuhi. Kuanzia utotoni niliwahusudu wenzangu waliokuwa wakirauka kiasi cha kufikiriwa kuwa walilala kwa shati na kaptula zao, au kwa blauzi na skati na kaptula zao. Nilipendezwa na yunifomu zao nikatamani na hata kuapa kwamba siku moja notavaa kama wao na kutembea kwa marinog kama wao. Zaidi nilitamani kufika walikokuwa wakienda na kufanya walivyokuwa wakifanya huko.

Penye nia hapakosi njia. Nia yangu ilidhihirika pale nilipojiunga na darasa la kwanza. Darasa la kwanza lilinisoma kisogo baaada ya siku mbili tu. Nalo la pili likanipungia mkono baada ya juma moja. Miaka mitano baadaye nilikutana na kiunzi cha kwanza kwenye mtihani wa kitaifa wa chumba cha saba uliokuwa kifungua mlango wa kuingilia kidato cha kwanza.

Baada ya miaka minne nilikutana na mlango funge mwingine ambapo nilibisha na ukanifuungukia kwa kutia fora katika mtihani wa kiwango cha elimu ya upili. Katika miaka miwili liyofuatia nilijiunga na shule maarufu ya kitaifa siku hizo.

Masomo hayakuendelea kuwa mteremko kwangu kwani uchachefu wa karo na masurufu ulimaanisha kuwa siku nyingi nilikuwa nje ya kuta za darasa letu. Hata ivyo nilijifunga masombo. Hatimaye nilifunguliwa milango ya kuingia ndaki.

Baada ya kuhitimu kwa shahada ya kimsingi ya uzamili, kisha uzamifu au udaktari falsafa hatimaye, nilifanywa meneja kufikia leo. Hata nikiwa ukubwani bado ninazidi kusoma na kutafiti ili nisiote ukurutu wa akili.

Cheo na madaraka haya ya umeneja yamaanisha kila siku nivae suti kamili na shati nyeupe pe, ambayo shingoni imeambatanishwa na kipande maalumu cha kitambaa kinacholewalewa kifuani. Nijiangaliapo kiooni hujifananisha na mtu ambaye amejitia kitanzi shingoni.

Nina kitambi ambacho labda ni taashira ya utajiri. Hata hivyo ingawa mimi si tajiri mwenye sauti kubwa kiuchumi, ninaweza kujivunia elimu yangu iliyoniwezesha kujimudu kidogo maishani. Sasa nina shamba-langu mwenyewe, nyumba yangu mwenyewe ambayo imejaa mali yangu mwenyewe. Nina redio yangu mwenyewe, rununu –yangu mwenyewe na wanyama wangu mwenyewe.

Lakini mwenzungu ambaye zilimwishia ukingoni katika shule za nasari, hana elimu, pesa wala anaahu kuzikiwa wakati mpira utakapomwia mwingi.

MASWALI

a) Eleza imani ya mwandishi kuhusu elimu. (alama 3)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

b)Taja dhiki zilizomkabili mwandishi alipokuwa shuleni (alama 2)

.....
.....
.....
.....

c)Onyesha uhusiano uliopo kati ya elimu, kazi na ukwasi kwa mujibu wa habari hii. (alama 3)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

d)Ukirejelea makala haya, fafania msemu, 'elimu ni bahari haina kikomo' (alama 3)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

e)Hatima ya wale ambao hawakupata elimu ni ipi? (alama 2)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

3. MATUMIZI YA LUGHA

a)Andika nomino moja ambayo inapatikana katika ngeli ya U-I. (alama 1)

.....
.....

b)Eleza maana mbili za sentensi ifuatayo :- (alama 2)

Bi. Kija anajiona

(i).....
.....

(ii).....
.....

c)Kanusha sentensi ifuatayo:- (alama 2)

Alipofika hotelini, aliomba chakula akapewa

.....
.....
.....

d)Tunga sentensi ya neno moja yenye kiima, wakati, kitendewa/kitendwa na kitenzi.
(alama 2)

.....
.....

e)Andika sentensi ifuatayo katika hali ya ndogo: – (alama 2)
mwanamke huyo aliipiga ngoma hiyo mpya hadi ikapasuka

.....
.....
.....

f)Kamilisha jedwali lifuatalo ili kuonyesha jinsi irabu zinavyotamkwa.
irabuHali ya ulimiHali ya mdomo

e
u
(alama 2)

g)Changanua sentensi ifuatayo kwa njia ya vishale().

Juma analima shamba lakini Asha anasoma. (alama 3)

.....
.....
.....
.....

h)Nyambua vitenzi vifuatavyo katika kauli ya kutendeana. (alama 2)

(i)La

.....

(ii)Pa

.....

i)Andika sentensi ifuatayo upya kwa kutumia visawe vya maneno yaliyopigiwa msitari
Bikizee alipoingia ukumbini alimkuta mvulana chotara ameketi. (alama 2)

.....
.....
.....

j)Pigia kistari kirai nomino katika sentensi ifuatayo:- (alama 2)

Kuimba kwake kunapendeza ajabu

k)Tunga sentensi yenye kiwakilishi cha nafsi tegemezi. (alama 1)

.....
.....
.....

l)Taja matumizi manne ya mshazari au mkwaju. (alama 2)

(i).....

(ii).....

(iii).....

(iv).....

m)Andika sentensi ifuatayo upya ukitumia kiunganishi cha neno moja chenye maana sawa na
kilichopigiwa msitari

Sitafika shuleni kesho kwa sababu nina shughuli za dharura. (alama 2)

.....
.....
.....
.....
.....

n)Andika sentensi ifuatayo upya kwa kutumia 'o' rejeshi tamati:

Kipofu ambaye alishinda mbio alituzwa nishani ya dhahabu. (alama 2)

.....

.....
.....
.....

o) Onyesha aina za yambwa katika sentensi ifuatayo. (alama 3)

Yaya alimpa mtoto maziwa kwa chupa

.....
.....
.....

p) Huku ukitoa mifano ya sentensi, eleza matumizi mawili ya kiambishi 'po'. (alama 4)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

q) Kwa kuzingatia kiimbo eleza sentensi zifuatazo ni za aina gani. (alama 3)

(i) Mama yuko jikoni

.....

(ii) Njoo hapa!

.....

(iii) Lo! Ameanguka vibaya sana.

.....

r) Tunga sentensi tatu ukitumia neno jasiri kama:-

(i) Kivumishi

.....

(ii) Kitenzi

.....

(iii) Nomino

.....

4. ISIMU JAMII

(a) Fafanua mambo matano yanayosababisha kutokea kwa lahaja. (alama 5)

.....
.....

